

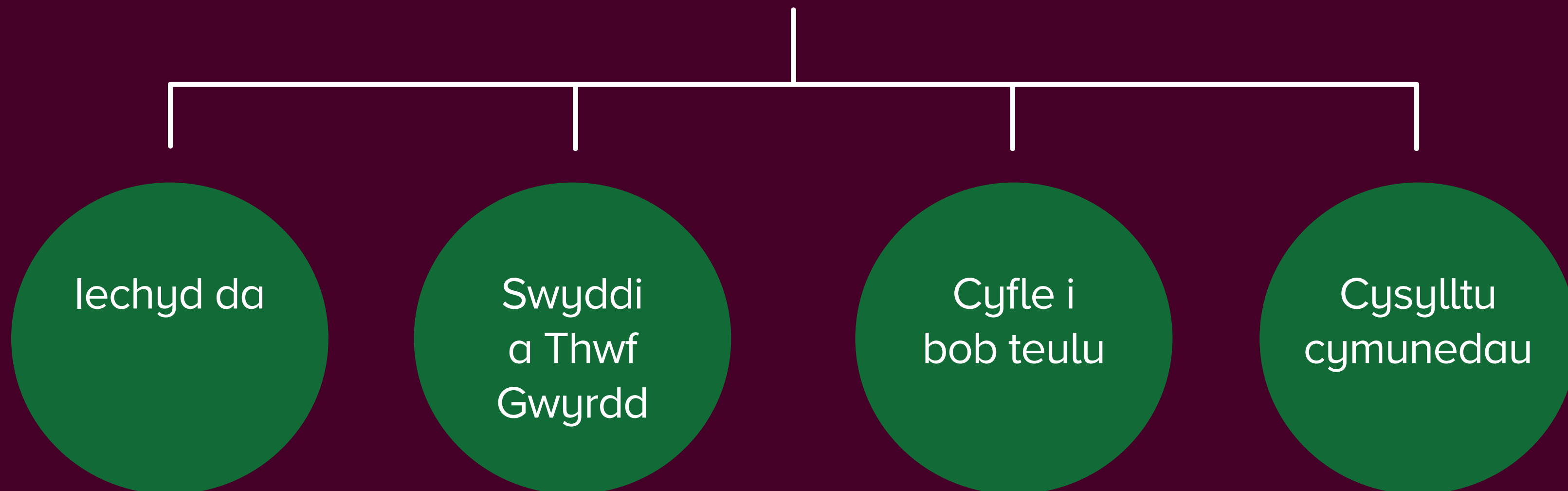
Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Canllaw Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2025-2026

www.llyw.cymru/cyllidebau-llywodraeth-cymru

Mae gennym gyllideb o **£26bn**
ar gyfer y flwyddyn 1 Ebrill 2025 i
31 Mawrth 2026.

Mae ein cynlluniau gwario yn cyd-fynd â
blaenoriaethau allweddol ein Prif Weinidog,
Eluned Morgan AS.

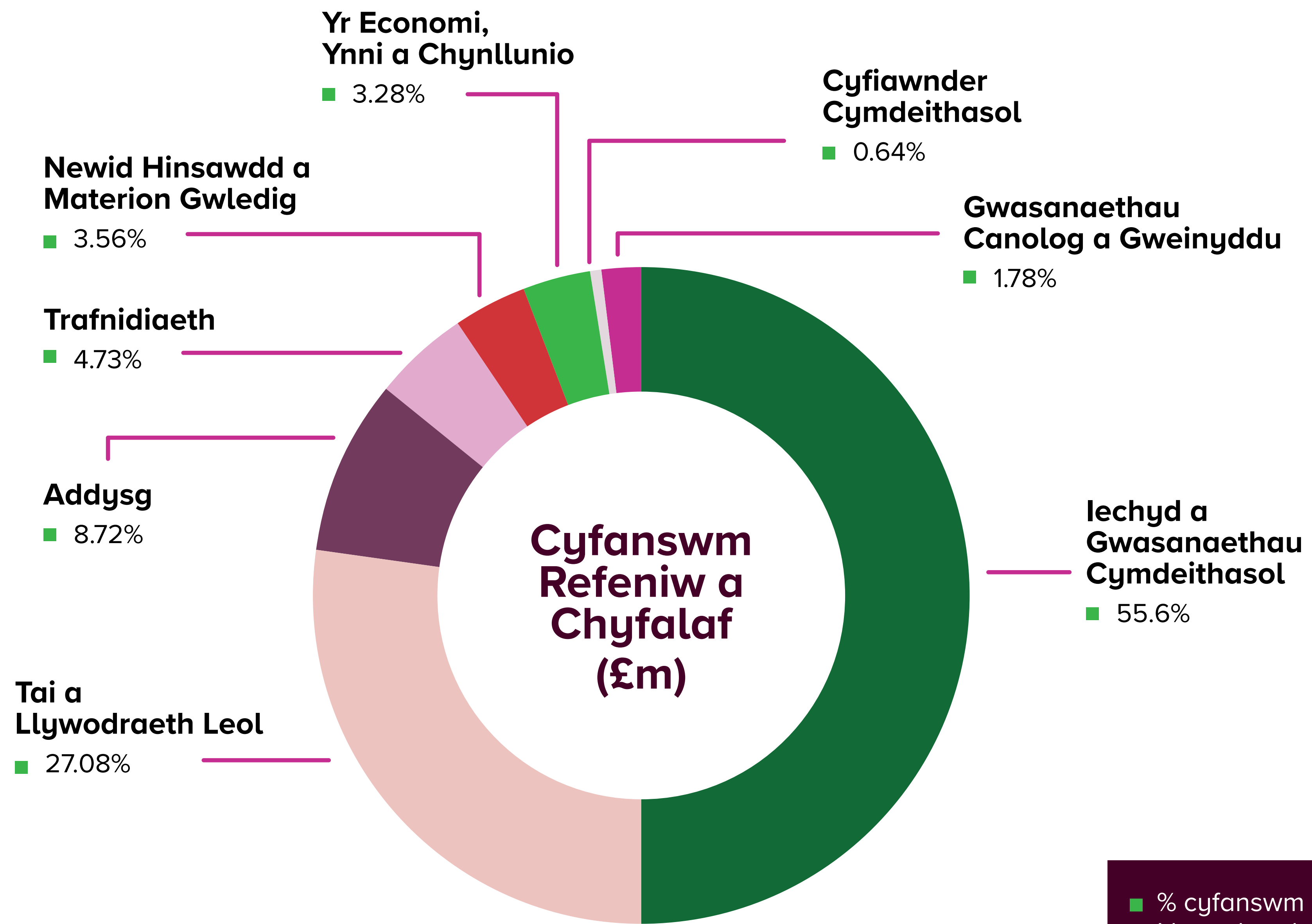

Gwariant fesul portfolio yr Ysgrifenyddion Cabinet	Cyllid Refeniw (£m)	% Refeniw	Cyllid Cyfalaf (£m)	% Cyfalaf	% Cyfanswm Refeniw a Chyfalaf
Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol	11,915	55.6	614	17.54	50.24
Tai a Llywodraeth Leol	5,475	25.5	1,278	36.49	27.08
Addysg	1,800	8.4	374	10.70	8.72
Trafnidiaeth	652	3.0	529	15.11	4.73
Newid Hinsawdd a Materion Gwledig	566	2.6	314	9.0	3.56
Yr Economi, Ynni a Chynllunio	461	2.2	357	10.19	3.28
Cyfiawnder Cymdeithasol	139	0.7	19	0.55	0.64
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	429	2.0	16	0.45	1.78
	21,437	100	3,501	100	100

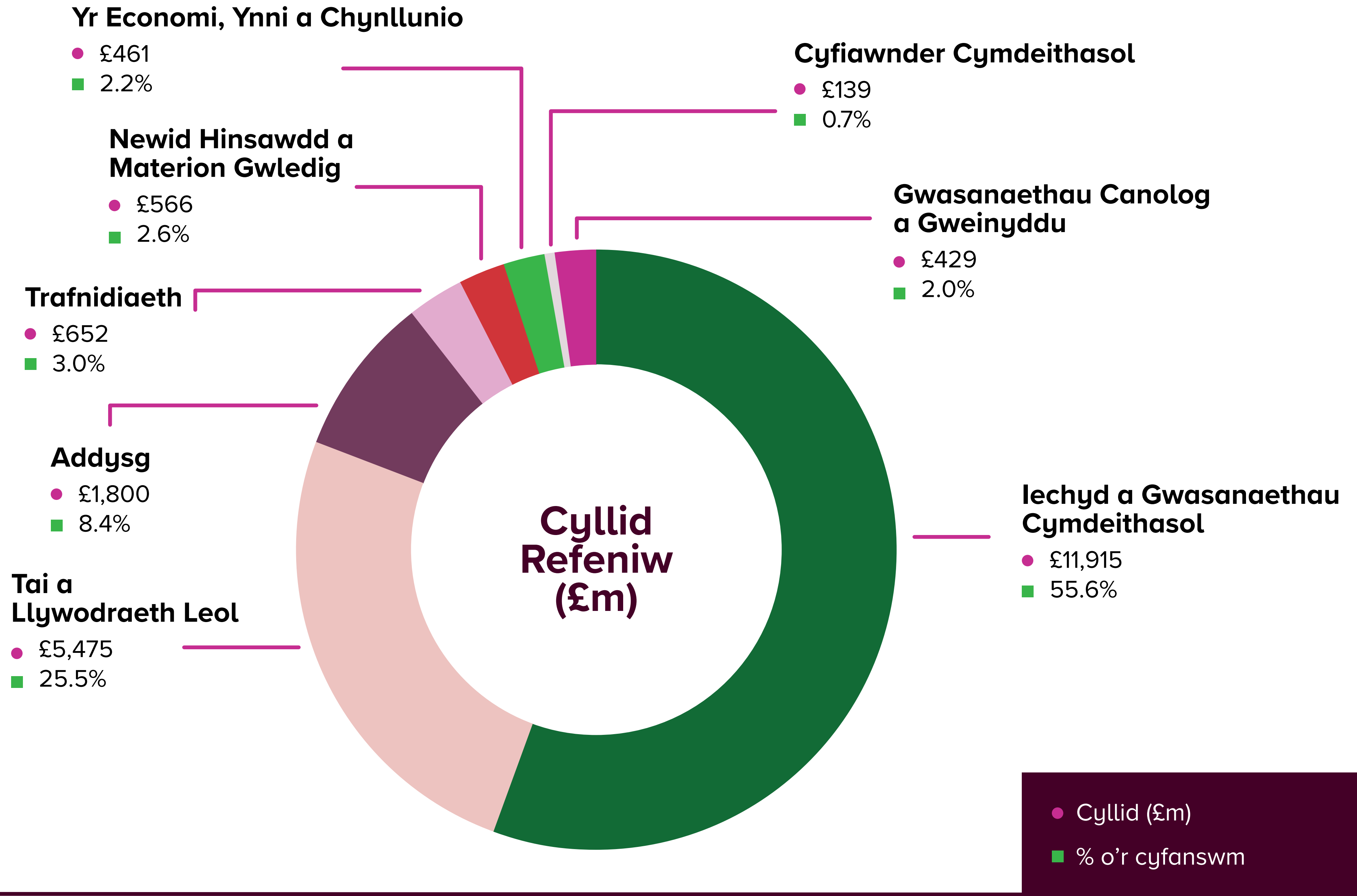

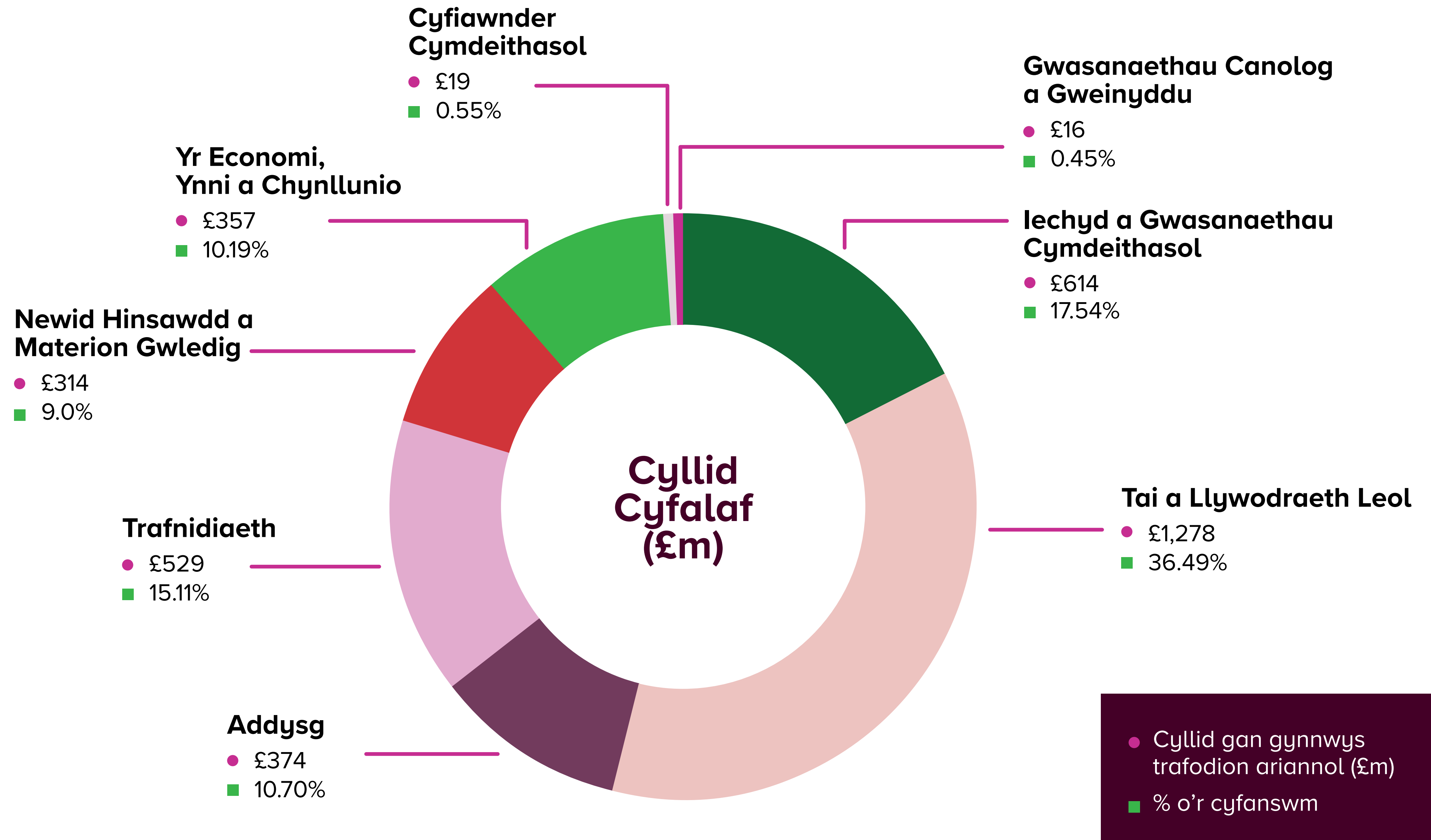
Cyllid ‘refeniw’ yw’r arian y mae Llywodraeth Cymru yn ei ddefnyddio i dalu cyflogau, rhedeg ysgolion ac ysbytai a helpu busnesau ac elusennau sy’n helpu pobl a gofalu am ein hamgylchedd.

Cyllid ‘cyfalaf’ yw’r arian y mae Llywodraeth Cymru yn ei wario ar adeiladau, tai, ffyrdd, prosiectau ynni fel tyrbinau gwynt, ysgolion ac ysbytai newydd.

■ % cyfanswm gwariant Llywodraeth Cymru

Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Mae dros 55% o gyllideb Llywodraeth Cymru yn cael ei wario ar iechyd a gwasanaethau cymdeithasol. Rydym yn buddsoddi £435m arall mewn Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn 2025-26, i helpu pobl i fyw bywydau annibynnol ac i leihau amseroedd aros ysbytai. Rydym yn helpu i gefnogi awdurdodau lleol i dalu'r Cyflog Byw Gwirioneddol i weithwyr gofal. Rydym yn ehangu Ysgol Feddygol Gogledd Cymru, yn cyflwyno mwy o leoedd hyfforddi meddygol a deintyddol, yn gwella gwasanaethau ar gyfer iechyd menywod ac yn buddsoddi mewn technoleg ddigidol ar gyfer y GIG.

Tai a Llywodraeth Leol

Mae ein hawdurdodau lleol dan bwysau oherwydd chwyddiant uchel, biliau ynni sy'n codi'n aruthrol a chynnydd yn y galw am wasanaethau. Rydym yn rhoi arian ychwanegol iddynt i'w helpu i gadw biliau'r dreth gyngor a biliau ardrethi busnes mor isel â phosibl. Bydd busnesau Cymru yn talu llai na'r disgwyl ar ardrethi busnes yn 2025-26, gyda chap o 1% yn lle 1.7%.

Mae busnesau manwerthu, hamdden a lletygarwch yn cael 40% i ffwrdd, hyd at £110,000 y busnes. Rydym yn darparu rhagor o gyllid i awdurdodau lleol i helpu i ddiogelu gwasanaethau cyhoeddus rheng flaen, gan gynnwys ysgolion. Rydym yn adeiladu 20,000 o gartrefi cymdeithasol i'w rhentu erbyn mis Mawrth 2026 ac yn rhoi arian yn y cynllun Cymorth i Brynu i helpu pobl i fod yn berchen ar eu cartrefi. Rydym yn buddsoddi mewn addasu cartrefi pobl fel y gall pobl hŷn a phlant ac oedolion anabl fyw yn fwy cyfforddus.

Cyfanswm
cyllid
refeniw

Cyfanswm
cyllid
cyfalaf

Addysg

Rydym yn buddsoddi rhagor o arian mewn ysgolion eleni i adeiladu dyfodol mwy disglair i ddisgyblion, i gynyddu eu presenoldeb a sicrhau gwell canlyniadau mewn ysgolion. Bydd cymorth ychwanegol ar gyfer hyfforddi athrawon, cwricwlwm newydd ac i blant. Mae bwyta'n iawn yn bwysig ar gyfer dysgu, rydym yn gwario mwy i sicrhau bod prydau ysgol am ddim yn cael eu darparu i bob plentyn cynradd. Mae rhagor o arian yn cael ei ddarparu i gefnogi myfyrwyr ag anghenion dysgu ychwanegol. Bydd arian yn cael ei wario i wella adeiladau ysgolion.

Yr Economi, Ynni a Chynllunio

Byddwn yn helpu pobl ifanc i wella eu sgiliau, i gael swyddi a chynyddu eu cyfleoedd mewn bywyd. Bydd ein rhaglen brentisiaethau yn creu 100,000 o brentisiaethau erbyn mis Mawrth 2026. Rydym yn cefnogi ein treftadaeth a'n diwylliant gyda chyllid ychwanegol ar gyfer cyfleusterau chwaraeon ac i Cadw. Rydym yn parhau i ariannu sefydliadau sy'n cynnig gweithgareddau diwylliannol a chwaraeon i bobl. Rydym yn rhoi rhagor o arian i brosiectau ynni adnewyddadwy i leihau allyriadau carbon cartrefi a busnesau. Bydd ein Benthyciadau Busnes Gwyrdd yn cefnogi busnesau bach a chanolig i fuddsoddi mewn bod yn fwy effeithlon o ran ynni. Rydym yn parhau i ariannu ein hymdrechion ailgylchu. Er mwyn helpu'r economi, byddwn yn cyflymu penderfyniadau cynllunio ynghylch adeiladau newydd. Bydd Cyfoeth Naturiol Cymru yn cael rhagor o arian i'w helpu i wneud penderfyniadau yn gyflymach am y defnydd o dir ac am adeiladu pethau ar y môr.

Cyfanswm
cyllid
refeniw

**£461
miliwn**

Cyfanswm
cyllid
cyfalaf

**£327
biliwn**

Newid Hinsawdd a Materion Gwledig

Yn 2019, gwnaethom ddatgan argyfwng hinsawdd. Ynghyd â'n partneriaid rydym yn cefnogi pobl a chymunedau Cymru i weithredu o ran yr argyfyngau hinsawdd a natur. Rydym yn gweithio i atal perygl llifogydd a gwella ansawdd dŵr, a byddwn yn darparu cymorth ar gyfer adfer natur, ffermio, coedwigaeth a'r diwydiant pren.

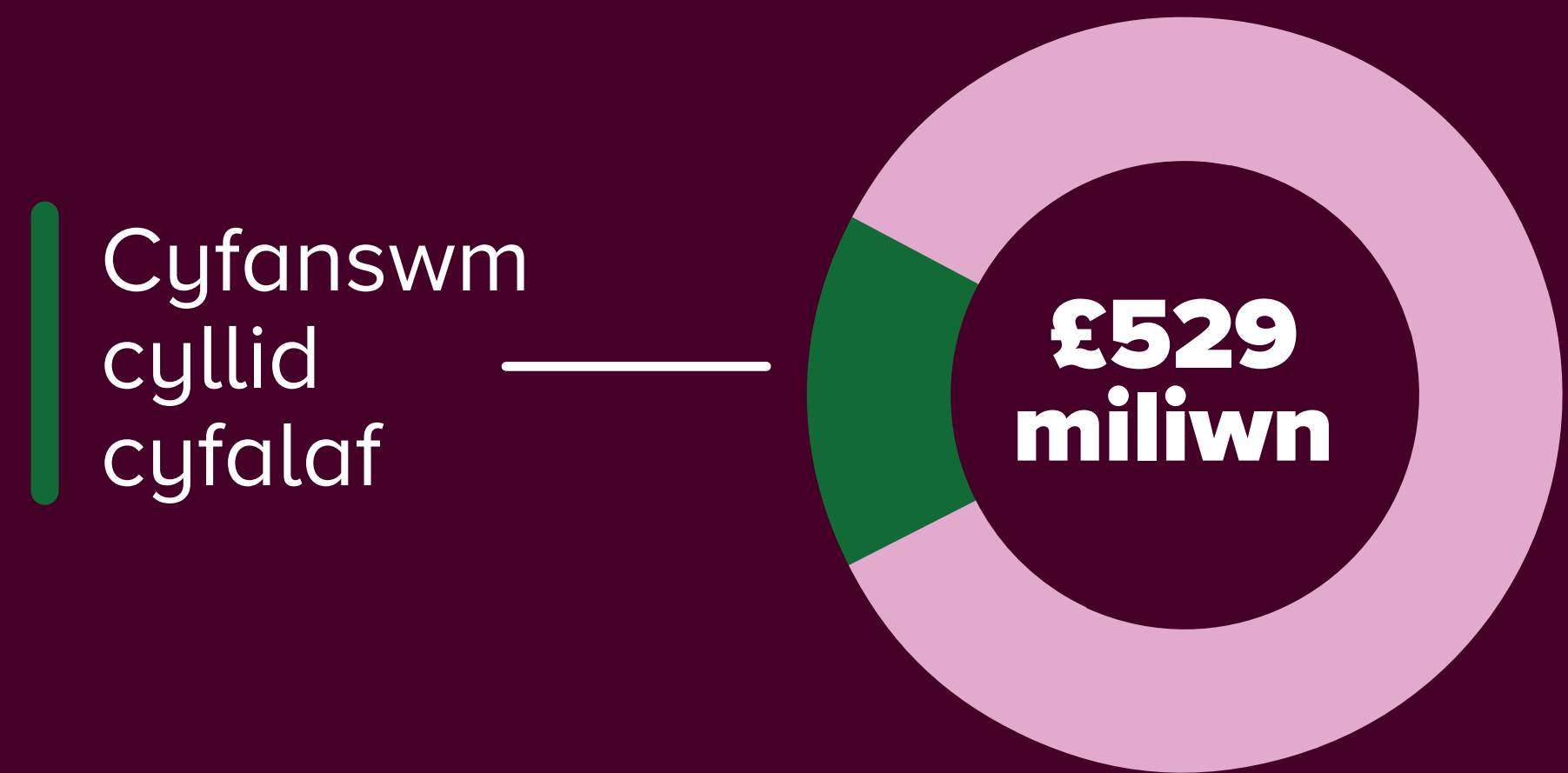
Mae diogelu cymunedau yn flaenoriaeth ac rydym yn gwario rhagor o arian i wneud tomenni glo yn ddiogel. Rydym yn parhau i weithio'n agos gyda'r sector amaethyddol i ddatblygu'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy ar gyfer ein ffermwyr. Rydym yn creu Coedwig Genedlaethol Cymru.

Trafnidiaeth

Mae angen i'n sector trafnidiaeth gyhoeddus allu cefnogi pobl ledled Cymru a helpu i fynd i'r afael â newid hinsawdd. Rydym yn rhoi rhagor o gyllid i rwydweithiau bysiau ac yn gwella rheilffyrdd. Rydym yn creu cronfa gwella ffyrdd i helpu i drwsio ein rhwydwaith ffyrdd a lleihau tyllau mewn ffyrdd a'u hatal rhag digwydd. Rydym am ei gwneud hi'n haws i bobl ddewis ffyrdd o deithio sy'n gynaliadwy ac yn ecogyfeillgar. Rydym yn buddsoddi mewn rhagor o leoedd i bobl wefru ceir trydan a gwneud ein strydoedd yn fwy diogel.

Cyfiawnder Cymdeithasol

Rydym wedi cynyddu'r cyllid ar gyfer y Gronfa Cymorth Dewisol sy'n darparu taliadau arian parod brys i'r bobl fwyaf anghenus. Rydym yn rhoi rhagor o arian i fynd i'r afael â thlodi bwyd, tlodi plant ac yn ehangu nifer y Canolfannau Clyd i ddarparu lleoedd diogel a chynnes mewn cymunedau lleol. Rydym yn gwario rhagor o arian i helpu i atal cam-drin domestig ac i roi cymorth a chynngor i ddioddefwyr. Rydym yn rhoi rhagor o arian i fynd i'r afael ag anghydraddoldeb a hyrwyddo hawliau dynol.

Cyfanswm
cyllid
refeniw

**£139
miliwn**

Cyfanswm
cyllid
cyfalaf

**£18
miliwn**

Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu

Mae cyllid i'r gyllideb Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu yn talu ar gyfer staff Llywodraeth Cymru, TG ac ar gyfer rhedeg adeiladau Llywodraeth Cymru. Mae hefyd yn cynnwys cyllid i'r Gymraeg. Bydd y gyllideb ar gyfer Cymraeg 2050 yn cynyddu yn 2025-26 i'n cefnogi i gyrraedd ein targed o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Bydd rhywfaint o'r cyllid hwn yn mynd i gefnogi'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol a'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol.

Pethau i'w nodi

I gael rhagor o wybodaeth am Gyllideb Llywodraeth Cymrut
Cliciwch yma: www.llyw.cymru/cyllidebau-llywodraeth-cymru

Gallwch roi eich barn ar y Gyllideb Ddrafft drwy gysylltu ag
Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid, Mark Drakeford AS
Cliciwch yma: www.llyw.cymru/ysgrifennu-at-y-ysgrifennydd-y-cabinet-dros-gyllid-y-cyfansoddiad-a-swyddfar-cabinet